

VIETNAM BULLETIN

AMERIKAANS

WELVAARTS-

IMPERIUM

50 ct

tweede jaargang nr. 17, 20 januari 1968

Verschijnt om de 14 dagen
 Redactie: M. van Dullemen
 W. de Graaff
 Tineke Nijenhuis
 Queenie Stevens

Redactie/administratieadres:
 Vietnam Bulletin
 p/a ASVA
 Weesperstraat 51, Amsterdam
 Gironummer 1 28 11 98, tnv Vietnam Bulletin
 Abonnement f 5, - per half jaar, met stilzwij-
 gende verlenging
 Buitenland f 7, - per half jaar. Los nr f 0,50

De halfjaarlijkse abonnementen kunnen uitsluitend ingaan per 1 januari, 1 april, 1 juli en 1 oktober. Diegenen die zich op tussenliggende data abonneren, worden geacht abonnee te zijn geworden per voorafgaande kwartaalvervaldatum en krijgen de in die periode verschenen nummers franco toegestuurd.

VIETNAM EN HET IMPERIALISME VAN DE MATERIELE WELVAART

John Mc Dermott, The Nation, 25-7-66

John Mc Dermott is redakteur van het Amerikaanse, vrijwel uitsluitend aan Vietnam gewijde blad Viet-Report; schrijver van het boek A profile of Vietnamese history, en hoogleraar in de politieke wetenschappen.

Mc Dermott beschrijft in zijn artikel de groei van het Franse kolonialisme en hij vergelijkt dit met het Amerikaanse neo-kolonialisme.

Mc Dermott gebruikt in dit artikel een terminologie waaruit blijkt dat hij van de fundamentele goede trouw van de Amerikaanse regeringspolitiek overtuigd is. Na het schrijven van dit artikel is de schrijver echter aanzienlijk radikaler geworden. We wijzen op zijn artikel Vietnam is geen vergissing, overgenomen in het Vietnam Bulletin van 22 juli 1967 (VB II - 4). Red. VB.

Per definitie trachten alle grote mogendheden een leidinggevende invloed uit te oefenen over de diplomatie van andere staten. Enkelen gaan echter nog een stap verder. Voor hen is invloed over de buitenlandse politiek niet genoeg; zij voelen zich gedrongen ook aan de binnenlandse politiek van andere landen leiding te geven. Staten die daarin slagen noem ik imperia en in deze nuchtere, gevoelsvrije betekenis van het woord is Amerika waarlijk een imperium, het grootste en machtigste ter wereld.

Het Amerikaanse imperialisme is van een nieuwe soort. Het is in de eerste plaats politiek en ideologisch; het komt tot uitdrukking niet zozeer in onze overzeese investeringen als wel in het systeem van bondgenootschappen, dat onze regering sedert 1945 geschapen heeft en in de hulpprogramma's, die bij deze bondgenootschappen aansluiten en er leven aan geven. Historisch nieuw is evenzeer het feit dat ons imperium ogenschijnlijk verbonden is met het grote goed van nationale onafhankelijkheid en ook met humane en ordelijke economische ontwikkeling en met maatschappelijke wederopbouw in de landen waarover het zich uitstrekt.

Het eigenaardige karakter van het nieuwe Amerikaanse imperialisme is te verklaren uit het feit dat de Amerikanen de lessen van de welvaartstaat te goed geleerd hebben. Reeds 30 jaar lang hebben de Amerikanen hun federaal bestuursapparaat nu al gebruikt als het middel bij uitstek om maatschappelijke vooruitgang, economische ontwikkeling en een menigte andere begerenswaardige veranderingen tot stand te brengen. De wereldbeschouwing van de welvaartstaat is hun goed te pas gekomen en heeft hen gediend in twee met elkaar wedijverende vormen. Aan de ene kant zijn de enorme financiële hulpbronnen en de indrukwekkende technische bekwaamheid van het federaal apparaat toereikend geweest om vrijwel elk probleem waar het zich mee bezig hield, op te lossen. Anderzijds, als tegenwicht tegen deze enorme opeenhoping van macht was er steeds het democratisch kiezerscorps: Hoewel het soms wel, soms niet nuttig was met zijn politieke interventies heeft het bij elkaar genomen de macht van het federale bestuursapparaat in toom gehouden, met het gevolg dat het systeem in grote lijnen de doeleinden van het kiezerscorps gediend heeft (dat wil zeggen, de doeleinden die het ook moest dienen).

Elders is dit geenszins het geval geweest. Ook daar hebben we getracht door bondgenootschappen en hulpprogramma's onze regeringsmachinerie te gebruiken als een instrument

voor maatschappelijke vooruitgang. We poogden daar een imperium van voorspoed te vestigen, zoals wij hier een welvaartstaat gevestigd hebben. Maar de zwakte van democratische politieke instellingen in de onderontwikkelde wereld is legendarisch. Zo was daar dus weinig wat als tegenwicht kon dienen tegen het massale apparaat van de Amerikaanse militaire en economische hulp. De gevolgen van dit ontbreken van evenwicht zijn makkelijk te voorspellen. In de landen waar het ons lukte ons imperium op te bouwen, zien we het verdwijnen van nationale zelfstandigheid, foutieve en onevenwichtige economische ontwikkeling en groeiende maatschappelijke chaos. Dit verloop kan men waarnemen in vele landen van de onderontwikkelde wereld, maar nergens kan het zo leerzaam geobserveerd worden als in Zuid-Vietnam.

De keuze van Zuid-Vietnam als voorbeeld nummer één van het falen van het Amerikaanse imperium is makkelijk te maken. De tragedie van de recente geschiedenis van dit land heeft zowel voor Amerikanen als Vietnamezen nog meer in petto aan nuttige lessen, die latere fouten kunnen voorkomen, dan ze reeds voortgebracht heeft. De Vietnamese geschiedenis voorziet ook, en alleen zij doet dat, in leerzaam vergelijkingsmateriaal van het oudere imperium van de Fransen met de nieuwere Amerikaanse variëteit. Deze reden is echter secundair voor onze keus; veel belangrijker is het feit dat we in Zuid-Vietnam de blauwdruk vinden van de toekomstige Amerikaanse politiek in de onderontwikkelde gebieden. Want dáár, meer dan ergens anders, ontbreken de banden van zeevaart, handel en diplomatie met het verleden, die elders zo sterk zijn. In Zuid-Vietnam begonnen de Verenigde Staten in 1954 met een schone lei.

Het patroon van de Franse heerschappij in Vietnam

Een van de meest opvallende dingen van de Franse aanwezigheid in Vietnam was, dat ze tot stand kwam als het resultaat van de inspanningen van een klein deel van de Franse politiek en er een klein onderdeel van bleef. Nooit werd er door het Franse volk of z'n regering de volle steun aan gegeven. Reeds vroeg in de nieuwere geschiedenis was de kerk zeer bezorgd over de bescherming van de grote katholieke minderheid tegen de voortdurende vervolgingen door de Vietnamese keizers. In de veertiger jaren van de vorige eeuw zocht de vloot bunkerplaatsen en vlootsteunpunten in het Verre Oosten en begon met de kerk samen te werken. In de jaren na 1870, volgend op de vreselijke nederlaag hen door Bismarck toegebracht, kregen de Franse generaals meer en meer belangstelling voor Vietnam, in de hoop dat lichtingen van inboorlingen het Franse leger zouden versterken tegen de grote aantallen Duitsers. Er waren investeerders, hoewel niet zeer veel, want de Bank van Indo-China behield vrijwel een monopolie op investeringen in het gebied. Tenslotte ontstond er een heel kleine klasse van 'colons', die in Vietnam woonden en functies vervulden in het burgerlijk bestuur, bij de talrijke militaire posten, of als toezichhoudend personeel op de weinige plantages. Het geheel van de bijzondere belangen van deze groepen, en niets anders, bepaalde de Franse politiek in de Indo-Chinese staten. Toen de militaire nederlaag van 1954 hun heerschappij bedreigde, trokken regering en volk van Frankrijk er met de grootste onverschilligheid hun handen van af. Deze kleine belangengroep had Vietnam beheerst door middel van het Departement van Koloniën in Parijs. Hoewel er onderlinge verschillen waren in wettelijk statuut, werden de kolonie Cochinchina (zuidelijk Vietnam) en de protectoraten Annam (midden Vietnam) en Tonkin (noordelijk Vietnam) hoofdzakelijk op dezelfde wijze geregeerd. Toen de Franse 'bezetting' omstreeks 1885 begon, werd het officiële Vietnamese regeringsapparaat er zeer weinig door verstoord. Het Franse bestuur plaatste zich naast het Vietnamese en verkleinde de rol van dit laatste tot zuiver ceremonie: De Keizer en de mandarijnen-ambtenarij gingen gewoon door, de provinciale raden bleven bijeenkomen, maar beslissingen werden genomen en uitgevoerd door de Fransen. Uiteindelijk berustte het Franse gezag op de politie waarvan het kader Frans was, en op het Vreemdelingenlegioen en legerposten langs de hoofdwegen en in de grotere steden.

Anders dan in Noord-Afrika waren er zeer weinig Fransen in Indo-China voor de tweede wereldoorlog - slechts ongeveer 18.000 in 1939. En ook anders dan in Noord-Afrika, slechts zeer weinig Fransen vestigden er zich permanent; wat er was aan Franse landbouw waren plantages, die door inheemse werkkrachten bewerkt werden.

Het is nu wel duidelijk dat er na een beschouwing van de Frans-Vietnamese handel, de investeringen en aspecten van militaire en vlootpolitiek, de positie van de katholieke dorpen en de wettelijke staat van de tijdelijke Europese bewoners, over "Frankrijk in Vietnam" en, belangrijker nog, over de richting waarin de belangstelling van zijn politiek daar ging, niet

veel meer te zeggen valt. Dit wil niet zeggen dat de Fransen geen diep ingrijpende veranderingen in de Vietnamese maatschappij ontketend hebben. De neergang van het aanzien en de rang van de Keizer, het verschrompelen van de vitaliteit van het mandarijnendom, de toename van westelijke opvattingen en het ontstaan van een kleine Frans sprekende stedelijke klasse, zouden een grote uitwerking hebben op de toekomst van Vietnam. Eveneens zouden de daling van de levensstandaard op het platteland en de scherper wordende scheiding tussen de zich ontwikkelende steden en het stagnerende platteland van enorme invloed zijn. Maar deze veranderingen waren zonder opzet met de Franse politiek verbonden en waren beslist niet opzettelijke en voorziene gevolgen van die politiek. De Franse belangen, die immers zo beperkt en gespecialiseerd waren, gaven niets om veranderingen (of het ontbreken ervan) in het dorpsleven. Frankrijk raakte nauwelijks het patroon van de verspreide bewoning van het platteland. De landbouwtechniek van de boeren werd gelaten wat hij was; de maatschappelijke en bestuursinstellingen in de dorpen werden grotendeels genegeerd. Hoewel de Europeanen in feite een reeds bestaand Vietnamees onderwijssysteem vernietigden, probeerden ze niet het door een Frans systeem te vervangen, en bijgevolg werd de continuïteit van de Vietnamese literaire cultuur nooit ernstig bedreigd, hoewel het analfabetisme sterk toenam. De Fransen aanvaardden de vijandschap van het volk; de opstanden die steeds tot uitbarsting kwamen - geen decennium van de Franse bezetting of er was wel een opstand - werden op de meest brute wijze neergeslagen, waarbij geen kwartier gegeven werd. 't Kon de koloniale immers niet schelen wat de Vietnamezen van hen dachten of hoe zij leefden. Als een Vietnamees zich buiten de politiek hield, de communisten en andere nationalistische agitators meed, zijn gedwongen arbeid verrichtte, zijn belasting betaalde en eenmaal per generatie zich weg liet voeren voor dienst tegen de Duitsers in Europa, dan had de koloniale politiek verder niets met hem te maken en bekommerde zich niet over wat hij was, deed of worden zou.

ADVERTENTIEFONDS

De advertentiecampagne die door giften van onze lezers is mogelijk gemaakt, heeft opmerkelijke resultaten geboekt. Het Vietnam Bulletin heeft er de laatste maanden honderden nieuwe abonnees bij gekregen. Bij het verschijnen van dit nummer bedraagt het aantal abonnees ongeveer 2000. Met name de advertentie in Vrij Nederland was een groot succes.

Bij onze advertentiecampagne bleek dat zeer vele mensen die in Vietnam geïnteresseerd zijn, nog nooit van het VB hadden gehoord. We wilden onze lezers dan ook verzoeken door te willen gaan met het geven van een extra bijdrage waaruit we advertenties, folders en proefnummers kunnen financieren. Een gemakkelijke manier om dat te doen is door bij het overmaken van het abonnementsgeld voor de eerste helft van 1968 meteen wat meer te storten.

Op naar de 5000 abonnees!

We ontvingen de volgende giften: H.P.M.B. te T. f 50,-; E.E. de J.K. te A. f 10,-; R. ten H. te H. f 10,-; J.C.V. te R. f 1,-; J.H.S. te V. f 20,-; R.A.J. K. vd K. te C. f 2,50; B.J.V. te P. f 5,-; R.H. te U. f 10,-; C.A.B. te R. f 50,-; W.H. te DH. f 20,-; W.d.B. f 25,-; A.v.H. te A. f 6,-; W.J.E.K. te A. f 15,-; Ds H. te J. f 2,50; A.D. te MB f 5,-; H.A.T. te T. f 2,50; E.H. te B. f 10,-; W.W.E.B. te U. f 10,-; M.J.S. te D. f 10,-; G.A.K. te A. f 100,-; A.H.K. te U. f 5,-; Th.H.V. te R. f 25,-; C.W. te L. f 2,50; S.H.H. te N. f 2,50; R.N.R.G. te DN. f 10,-; J.B. te N. f 5,-; B.S. te A. f 25,-; L.K. te A. f 3,50; J.O. te G. f 5,-.

Totaal zesde verantwoording f 447,30. Heel hartelijk dank. Ons gironummer is 1281198, onder vermelding van ADVERTENTIEFONDS.

De komst van de Amerikanen

In de nazomer van 1954 begonnen de Amerikanen met een forse poging die er, naar men hoopte, op berekend zou zijn het land te redden van de tot dan toe zegevierende communisten van Ho Chi Minh.

De Vietminh, openlijk door de communisten beheerst, had opnieuw de autonomie van de dorpsraden gevestigd en had een wijdverbreide en gewaardeerde landhervorming uitgevoerd; hij had scholen en geneeskundige diensten naar de dorpen gebracht; hij scheen een welvarende en moderne plattelandshuishouding voor de toekomst te beloven. Even belangrijk is, dat van alle Vietnamese politieke groeperingen alleen de Vietminh lang met de boerenbevolking had samengewerkt, hun de weg naar de onafhankelijkheid had getoond en er zijn kaders uit gerecruteerd had. Net zoals de zusters Trung en andere nationale helden uit een wazig verleden, die zo geroemd worden in de volksliteratuur van landelijk Vietnam, had de Vietminh boerensoldaten geoefend en geleid tegen machtige buitenlandse tegenstanders en epische overwinningen op hen bevochten. Dagbladcommentator Joseph Alsop, die in 1954 door vele van de vroegere Vietminh districten gereisd heeft, bevestigde het bestaan van deze band tussen de boerenbevolking en de communistische partij. Hij schreef:

"In de streek die ik bezocht, hebben de communisten een hele reeks van politieke, organisatorische, militaire en, het moet gezegd worden, morele triomfen geboekt. . . . Wat in feite de meeste indruk op me maakte, was niet de buitengewone prestatie van de communisten om in zuidelijk Indo-China zonder hulp van buiten en ondanks de Franse macht een onafhankelijke staat te organiseren, te handhaven en uit te breiden. Wat de meeste indruk op mij maakte, helaas, was het morele vuur dat zij het niet-communistische Vietminh kader hadden ingeblazen en de krachtige steun die zij van de boerenbevolking hadden verkregen."

De Amerikanen geloofden dat andere nationalistes, met een boerenbevolking die zo met communisten en communisme geïnfecteerd was, weinig kans zouden hebben om de steun van het volk te winnen, maar dat misschien de massale macht en aantrekkingskracht van de Verenigde Staten de balans naar hun kant zouden kunnen doen doorslaan.

Ingevolge de overeenkomsten van Genève had de Vietminh zijn hoofdmacht en kaders eind 1954 ten noorden van de 17e breedtegraad teruggetrokken en in de chaos ten zuiden van die lijn begonnen de aanwezigheid en de nieuwe politiek van de Verenigde Staten al hun uitwerking te krijgen. Twee meningen karakteriseerden deze politiek. Ten eerste, in plaats van de in diskrediet gebrachte Franse koloniale oplossing van Vietnams problemen, zouden de Verenigde Staten het met een nationalistische oplossing proberen. Door zich te verbinden met de krachten van het anti-communistische nationalisme wilden de VS de zuidelijke zone behoeden voor de Vietminh. In de tweede plaats, daar armoede, ellende en lichtgelovigheid het boerenvolk ertoe gebracht schenen te hebben zich te laten misleiden door de communisten met hun utopisch beroep op duizendjarige voorspoed, werd er besloten dat een krachtige Amerikaanse steun voor economische ontwikkeling het land op weg moest helpen naar welvaart, en dat de boerenbevolking daardoor van de Vietminh losgeweekt zou kunnen worden. De Fransen bestuurden Vietnam als een kolonie. De Verenigde Staten echter, gebonden als ze waren aan een nationalistische oplossing en bovendien geplaatst tegenover een onafhankelijk Vietnam, angstvallig wakend over zijn pas verworven rechten, hadden er een moeilijke opgave aan dit land hun invloed op te leggen. Beambten die de belangen van de VS-regering vertegenwoordigden, hadden te wedijveren met andere belangen, met Vietnamese belangen, bij hun streven de soevereine Vietnamese regering te brengen tot het nemen van politieke beslissingen die de Amerikanen welgevallig waren, zoals wetten die zij wensten en administratieve voorschriften die zij noodzakelijk achtten. Een onderzoek van dit gekuip brengt aan het licht dat de hulpmiddelen, die de Amerikaanse belangengroep aangegrepen hadden, verre die overtroffen welke zijn tegenstanders, in welke combinatie ook, konden aanwenden. Dit ging zover dat de politieke onafhankelijkheid van Zuid-Vietnam in zekere opzichten zonder betekenis werd. Belangrijker nog is dat juist die sector van het Vietnamese leven, waarin de politieke zelfstandigheid van de regering het minst betekende, de sector was die Vietnams toekomst bepaalde: zijn interne economische ontwikkeling. Dit is nu net het omgekeerde van koloniale heerschappij. Daar worden de beslissingen van dag tot dag door de heersende mogendheid gedictieerd, maar de ontwikkeling van de interne zaken van de kolonie wordt aan het krachtenspel van toeval, ongerichtheid en de niet samenhangende impulsen die uit het land omhoog komen, overgelaten.

Het beïnvloeden van een onafhankelijk land

De taak om beslissingen af te dwingen die gunstig zijn voor het Amerikaans belang, werd zeer vergemakkelijkt door de overcentralisatie en de gezagsoverdrijving, die zo karakteristiek waren voor de Saigon-regering (en voor de regeringen van onderontwikkelde landen in het algemeen). Dat er zoveel nationale activiteiten in de handen van Saigon berustten, betekende dat de tegenstrevers van de VS-belangengroep bijna altijd door een of meer secties van de Vietnamese ambtenarij gevormd werden. Afgezien van andere overwegingen vergemakkelijkte dit de taak van het lokaliseren van de plaatsen waar belangrijke beslissingen genomen werden en men vond tevens uit hoe dit gebeurde en door wie. Bovendien was de druk die Vietnamese sociale en economische belangengroepen tot eigen voordeel op beslissingen en politiek konden uitoefenen, zeer beperkt omdat het regime een autoritair regime was. De Chinese minderheid, die de binnenlandse handel beheerste, de Boeddhisten, de grootgrondbezitters en de traditionalisten uit de entourage van Bao Dai in Hué en Dalat, hadden weinig middelen om de regering van Diem onder druk te zetten. Hoewel elk van deze groepen, met uitzondering van de volgelingen van de ex-keizer, tussen 1954 en 1961 nu en dan succes had met zijn pressie, waren aard en draagwijdte van hun eisen maar beperkt, omdat Diem zo nodig op zijn politie kon terugvallen om zijn wil door te drijven. Van willekeurig politieoptreden had niemand terug. En dan bedenke men tenslotte dat Diem een buitenstaander was. De Amerikaanse beampten mochten hem, omdat hij niet besmet was door het politiek gekonkel in Saigon of door collaboratie met de Fransen, wat overdreven maar toch in hoofdzaak wel juist was. Dit betekende ook dat hij noch vertegenwoordiger, noch gevangene van belangengroepen was, dat hij in zekere zin vrij regeerde. Voor hem woog alleen het staatsapparaat en hij beheerste het absoluut gedurende negen jaar.

Tegenover deze verminkte maatschappij brachten de Amerikaanse ambtenaren het geweldige aanzien van de Verenigde Staten in het veld, waar geen Verbond van Chinese Handelaars en geen grootgrondbezitterskliek tegenop konden. De grootte van de VS-invloed kan men afleiden uit het feit dat in de 'normale' periode 1954-1961 de directe Amerikaanse hulp ongeveer één derde van het budget van Saigon was, en dat nog eens één derde kwam uit belastingen op gesubsidieerde Amerikaanse import. Hier komt nog bij dat de regering van de Verenigde Staten er, afgezien van de militairen, nog een staf van bijna 200 voor hun taak opgeleide full-time 'lobbyers' op na hield, de AID missie.

De invloed van de VS werd uitgeoefend op een opmerkelijke verscheidenheid van gebieden: geen enkele concurrent uit het land kon er tegenop. In de eerste plaats had de Amerikaanse invloed geleid tot de verkiezing van Diem. Technische en geldelijke steun werd gegeven voor het oplappen van het hele Vietnamese onderwijsstelsel van de lagere school af tot aan universiteit en technische hogescholen toe. Dit omvatte zowel de opleiding van onderwijzers als het herschrijven van de schoolboeken. De Amerikanen gaven technische bijstand bij het herzien van het bankwezen en het muntstelsel en bij het uitstippelen van de algemene lijn van de economische en monetaire politiek. De 'United States Operations Mission' (USOM) en de AID missie verzorgden de plannen en de geldelijke steun voor de reconstructie en ontwikkeling van het hele Vietnamese netwerk van transport en verbindingen - spoorwegen, kanalen, wegen, burgerluchtvaart, kustvaart, radio, televisie en telefoon. Ze hielpen bij het opzetten en uitvoeren van de verschillende landbouwprogramma's, van de uitbreiding van de landbouwgrond en bij de massale hergroepering van de boeren (Herplaatsing van Vluchtelingen, Land Ontwikkeling, Agrovillage en later het Program van Strategische Dorpen). Tenslotte oefenden zij een buitengewoon sterke invloed uit over de twee grootste economische activiteiten van het land (afgezien van het boerenbedrijf), namelijk de militaire operaties en de import.

Dreiging van inflatie door militaire hulp

De regering van de Verenigde Staten subsidieerde op directe wijze het gezwollen Zuidvietnamese leger. Daar deze grote militaire uitgaven in Vietnam een gevaarlijke inflatie dreigden op te wekken, subsidieerden de Verenigde Staten ook een bijzonder importprogramma, dat bestemd was om buitensporige koopkracht van het Vietnamese publiek op te nemen. Zo'n importprogramma, dat stevast de Amerikaanse aanvulling is op militaire hulpprogramma's, moedigt import aan door de prijzen van importgoederen kunstmatig laag te houden. Vietnamese burgers die goederen wilden invoeren, betaalden de (lage) kosten rechtstreeks aan de regering in Saigon, die het geld voor zijn eigen budget gebruikte. De Amerikanen betaalden

dan voor de artikelen de normale prijs. Op deze wijze werd het probleem van te veel geld dat te weinig goederen najaagt, opgelost. Amerikaanse ambtenaren hebben later bij getuigenissen voor het Congres toegegeven dat het Programma nog andere dan anti-inflatoire bedoelingen had. Voor het merendeel waren het slechts hoger geplaatste ambtenaren uit de stad en officieren die zich geïmporteerde goederen konden veroorloven, zelfs voor de kunstmatig lage prijzen. De USOM-ambtenaren geloofden, waarin ze het bij het rechte eind hadden, dat de Verenigde Staten door het importeren van grote hoeveelheden gesubsidieerde consumptieartikelen een welvarende middenstand kweekten, die afhankelijk was van het regime-Diem en daardoor een inheemse steunpilaar voor de Vietnamese regering.

Zoals altijd bij het bedrijven van politiek is de plaats waar men z'n invloed uitoefent belangrijk. In Vietnam was de Amerikaanse invloed onveranderlijk gericht op de sleutelplaatsen waar de plannen gesmeed werden. Daar waar beslissingen werden genomen over wat er gedaan moest worden, en met welke mate van voorrang, hadden de Verenigde Staten een buitengewoon groot gezag. Bovendien hadden de Verenigde Staten speciale betrekkingen met de drie voornaamste Vietnamese afdelingen van het bestuursapparaat: de diensten voor burgerlijke, militaire en politiezaken, bij het laatste de geheime politie inbegrepen.

Binnen elk van deze diensten deelden de VS de verantwoordelijkheid voor het selecteren van personeel, voor training, indoctrinatie en voor uitrusting. De Advies Groep van de Universiteit van Michigan (AGUM) - Amerikaanse professoren met een contract bij de Vietnamese regering - leidde het Nationaal Instituut voor Administratie (een universiteit voor ambtenaren) en de Nationale Politie Academie, en verschaftte technische bijstand aan zowel de burgerpolitie als aan de veiligheidspolitie. De Adviesgroep voor Militaire Steunverlening deed hetzelfde voor het Vietnamese leger. Bovendien hadden alleen Amerikanen toegang tot de leider van de totalitaire staat. Behalve de ambassadeurs van de VS en reizende topfiguren, was ook Edward Lansdale van de CIA een vertrouwelijk adviseur van Diem en Nhu. Wesley Fishel, hoofd van de AGUM, volgde Lansdale op als vertrouwelijk adviseur van de dictator, en ontbeet driemaal per week met Diem.

Coördinatie van macht en kennis

De Inlichtingendiensten van de VS gaven de Amerikanen een grote hoeveelheid informatie van een gehalte dat niet licht te evenaren was, behalve misschien door de geheime politie van het regime - waarmee wij bijzondere betrekkingen onderhielden. Veel belangrijker was nog dat de VS vrijwel het monopolie hadden op het zeer belangrijke terrein van technische informatie: militaire en landbouwkundige technologie, economische en industriële technieken, statistiek, rekenkamer, bedrijfsvoering en boekhouding. Het ontbreken van deze kundigheden, dat is de kern van wat wij een onderontwikkelde maatschappij noemen.

Tenslotte, het vermogen van de VS om zijn vrienden te belonen en zijn vijanden te straffen was veel en veel groter dan dat van één van zijn rivalen. De VS konden omkopen (zoals bijv. zekere generaals van de Secten in 1955); geldelijke steun inhouden van projecten die niet doeltreffend geacht werden. Zo is alom bekend dat de staatsgreep door parachutisten in november 1960 mislukte door gebrek aan Amerikaanse steun.

De Amerikaanse politieke inmenging was overweldigend groot. Het Amerikaanse belang was overal binnengedrongen in het Vietnamese bestuur, en juist op strategische punten, goed geïntegreerd, met bijna een monopolie van technische kennis en voorzien van een belangrijke voorraad gunsten voor zijn vrienden en bedreigingen voor zijn vijanden, en was daardoor in de gelegenheid om vrijwel elk politiek doel te bereiken dat het nastreefde. Zelfs de dictator zou geen weerstand kunnen bieden aan een Amerikaanse keuze.

Zo is het begrijpelijk waarom en op welke wijze het Amerikaanse Belang van groter gewicht was voor het leven in Vietnam dan het Franse Belang in een vroeger tijdperk. De Fransen beheersten de zaken van alledag, maar richtten hun machtsuitoefening in een betrekkelijk smalle bundel. Voor wat daarbuiten gebeurde waren ze onverschillig en dientengevolge blind.

Het probleem van de boeren

Reeds vanaf het begin voorzagen de Amerikaanse ambtenaren conflicten tussen de politiek van de VS en de vermoedelijke richting waarin de boeren - die het grootste deel van de bevolking uitmaken - hun belangen zouden laten gelden. Men nam aan dat de boeren politiek achterlijk waren, en dientengevolge met communistische sympathieën besmet. Omdat de bevolking bij- en lichtgelovig was, leek landelijk Vietnam een gemakkelijk doelwit voor de half-

godsdienstige aantrekkingskracht van de communisten, die een paradijs schenen te beloven in een toekomst die beginnen zou grofweg "na de nationale revolutie!" De Amerikanen beschouwden de communisten niet als de kampioenen van de boerenbevolking maar eerder als indringers in haar midden - profiteurs van haar ontevredenheid, meedogenloze exploiters van haar ellende en onwetendheid. Er waren communisten en er waren boeren; er konden geen communistische boeren bestaan. Niettemin, in de algemene toestand zat verzet van de boeren tegen de Amerikaanse politiek besloten. De waarschijnlijkheid van dit verzet werd in Amerikaanse ogen nog versterkt door het geloof dat het boerenvolk onder zijn communistisch voorkomen in de grond traditionalistisch was en dus tegenstander van veranderingen, zelfs als die veranderingen emancipatie betekenden uit de ellende van zijn grote armoede. In dit licht gezien was het logisch dat de Amerikanen niet gauw voorrang zouden geven aan de belangen van het landvolk bij de economische ontwikkelingsprojecten waar ze zich mee bezig hielden. Zij hadden zich gebonden aan modernisering en dat hield in dat stedelijke belangen vóór gingen. Kort gezegd: de verhouding van hun verbondenheid met stedelijke boven die met plattelandsontwikkeling wordt aangegeven door de VS-hulp die aan deze twee sectoren van het Vietnamese leven werd toegewezen. Van de 1.544 miljoen dollar economische steun die tussen 1954 en 1961 aan Vietnam werd toebedeeld, was slechts 42 miljoen (minder dan 3%) bestemd voor projecten die de boeren betroffen, en dit is nog overdreven omdat dit bedrag slaat op het geheel van het Amerikaanse hulpproject aan onderwijs, gezondheidszorg en landbouw gezamenlijk. Vooralsnog kwamen de behoeften van de landsdistricten aan onderwijs en gezondheidszorg op de tweede plaats na die van de steden. Van de stedelijke technici en overheidsdienaren werd een positieve en creatieve rol in de economische ontwikkeling verwacht; van de boeren niet. Bovendien diende het Importprogramma ervoor de middelen te verschaffen om de vrijwillige medewerking van de Vietnamese stadsbewoners te verkrijgen, en zoiets was niet beschikbaar (of werd noodzakelijk of gewenst geacht) voor het platteland.

Een uitvloeisel van deze zienswijze was dat de Verenigde Staten wel moesten blijven vasthouden aan een politiek, die de politieke rol van de boerenstand moest neutraliseren. Zolang als we ons verbonden hadden aan anti-communisme en de ontwikkeling van een stadseconomie van grote consumptie, konden de boeren geen rol van betekenis spelen. Het beste wat men kon doen, was hun invloed op de gebeurtenissen te beteugelen tot de tijd zover gekomen was dat de weldaden van de economische ontwikkeling ook hen bereikt zouden hebben, en de politieke rijpheid had gebracht die een gevolg is van de moderne techniek. Bouwend op deze gedachte zette de Vietnamese regering zijn drieledige poging voort de boerenstand te neutraliseren en bij elk van deze pogingen had ze aanzienlijke steun van de Amerikaanse ambtenaren, die raad bij het opstellen van de plannen en technische en financiële hulp gaven.

De eerste van deze drie pogingen bestond in de ontwikkeling van een totalitair controleapparaat - gekopieerd van communistische modellen en er niet wezenlijk van verschillend. Vanaf de 15e eeuw worden de Vietnamese dorpen bestuurd door een raad, die door alle volwassen manlijke dorpingen gekozen wordt. Maar in oktober 1956 schafte het regime van Saigon deze traditionele autonomie af en belastte zich met het benoemen van dorpschoude en raadsleden. De schoude van de gehuchten werden ook door Saigon benoemd en bovendien werd de bevolking georganiseerd in vijf-gezins-cellen, genaamd lien-gia, elk met een aangevoerde schoude. Zoals overal in totalitaire landen werd wederzijds gespioneerde stelselmatig aangemoedigd; er waren pasjes verplicht wilde men zich uit of naar een dorp begeven; van de hele bevolking werden de vingerafdrukken genomen en iedereen werd van een persoonsbewijs voorzien. Je had er de gebruikelijke bijeenkomsten met hoerageroep voor de leiders van de natie en, wat nieuw was, bijeenkomsten om het communisme aan te klagen (naar het model van de Chinese massabijeenkomsten tegen klassevijanden en imperialisten). Arrestatie en gevangenneming werden een administratieve en geen wettelijke zaak. Wie het ongeluk had gearresteerd te worden, werd naar een heropvoedingskamp gestuurd (ook naar voorbeeld van Communistische modellen).

De pacificatiecampagne

Toen dit machtsapparaat geleidelijk aan op het platteland werd ingevoerd, begin 1957, boden vele dorpen weerstand. Tegen deze weerstand werd de tweede van de drie soorten machtsuitoefening tegen de boeren gericht, namelijk de pacificatiecampagne. Militaire operaties op volle schaal met infanterie, pantservoertuigen, artillerie en luchtmacht werden gebruikt om de rebellen te onderwerpen. Nadat de macht van de regering gevestigd was, werd deze

verder in stand gehouden, ongeveer op de manier van het Franse systeem. Garnizoenen van soldaten, gewoonlijk de Burgerwacht, werden in forten gelegerd langs de hoofdwegen en in de wat grotere steden en bij tijd en wijle op plundertocht gestuurd naar dorpen waar de onrust weer de kop opstak. Er moet echter op gewezen worden dat de VS-ambtenaren tegen deze laatste strategie waren, want ze voelden wel dat als een dorp eenmaal 'gepacificeerd' was, het gezag er gehandhaafd moest worden met behulp van politiemethoden en niet met militaire maatregelen. Ze wezen er terecht op dat de Fransen het ook geprobeerd hadden met zulke pacificatiecampagnes en gefaald hadden en dat ook Diem naar alle waarschijnlijkheid zou falen. Tegen 1959 was de veiligheid op het platteland echter zo verslechterd, dat het niet veilig was voor politie-eenheden om er te werken. De Amerikanen gaven toe en de financiële steun voor de Burgerwacht, die zo laag mogelijk gehouden was, werd verhoogd tot een peil dat volgens Saigon toereikend was.

De derde poging ter beteugeling van de boeren omvatte de massale hergroepering van de bevolking. In 1955-57 werden de katholieke vluchtelingen uit het Noorden in dorpen gevestigd, zó verspreid over het platteland dat ze meehielpen de rest van de boerenbevolking onder de duim te houden. Uitgaande van wat succesvol leek te zijn in dit project, ondernam het regime-Diem op Amerikaans aandringen een hele reeks van hergroeperingsprojecten, bedoeld om de veiligheid op het land te verbeteren. De achtereenvolgende projecten hadden verschillende namen en elk project was groter dan het voorafgaande. Zo hadden we in 1957-58 'Land Ontwikkeling'; het 'Agroville Project' in 1959-61 en het 'Project van de Strategische Gehuchten' van 1962 tot de val van Diem; de nu gangbare naam is het 'Nieuw Leven Project'. Hun onderlinge verschillen berustten slechts op verfijning van de wijze waarop het basisplan uitgevoerd werd. Dit plan omvatte het plaatsen van onbetrouwbare dorpingen in veilige districten, van loyale dorpingen in weerspannige of strategisch belangrijke districten en het veranderen van het bewoningspatroon, zodat de boerenbevolking meer onder toezicht van de Burgerwachtposten kwam te leven.

Een Zuidvietnamees dorp is geen nederzetting - het is een politieke eenheid. Binnen het dorp leven de boeren in wijd uiteenliggende huizengroepen, buurtschappen of gehuchten te noemen. Een typisch dorp kan zo'n vijf of zes gehuchten omvatten, elk met een paar honderd inwoners. Door die gehuchten bijeen te brengen werd de taak van het beheersen van de bevolking gemakkelijker gemaakt. Uiteindelijk was onder het Project van de Strategische Gehuchten ongeveer 80% van de plattelandsbevolking hergegroepeerd en, zoals tijdens de voorgaande projecten, bijna steeds onvrijwillig.

Op korte termijn was dit drieledige project geslaagd. De boeren waren succesvol geneutraliseerd, als we onder deze uitdrukking verstaan dat het hun onmogelijk gemaakt was invloed uit te oefenen op de beslissingen van de Zuidvietnamese regering. In deze zin had het Amerikaans Belang zijn grootste rivaal doeltreffend monddood gemaakt. Natuurlijk, in groter verband gezien was deze politiek een akelige mislukking, omdat een dergelijke dwarsboming van alles wat voor de boeren van belang was, zijn uitlaat vond in de vorm van openlijke opstand op grote schaal.

De Verenigde Staten miskennen de belangen van de boeren

De Amerikanen geloofden, zoals ze blijkbaar nog doen, dat ze optraden als zaakwaarnemers voor de 'ware' belangen van een politiek simpele en lichtgelovige boerenstand. Intussen besteedden ze weinig aandacht aan de in het oog vallende en welgeformuleerde belangen van de boeren. Het verlangen naar scholen was er één van. Benoeming tot het vóórkoloniale mandarijnendom was minstens voor een deel afhankelijk van verdienste, dat afgemeten werd aan de uitslag van periodieke vergelijkende examens. Als gevolg hiervan hadden de Fransen, toen ze met hun bezetting begonnen, een behoorlijk hoge graad van geletterdheid gevonden in de landelijke gebieden. Hoewel zij dit schoolsysteem afschaften en ervoor in de plaats een minder uitgebreid, door Fransen geleid systeem instelden (waar betrekkelijk weinig Vietnamezen bij werden toegelaten), bleef de boerenbevolking een hoge prijs stellen op ontwikkeling, de gehele koloniale periode door. In vele streken had de Vietminh in het tijdvak 1946-1954 scholen opgericht, maar het regime-Diem maakte er snel een eind aan. In de studies die de AGUM van het Vietnamese dorpsleven had gemaakt, wordt aangetoond dat scholen hoog op de lijst staan van wensen van de boeren. Ondanks dit en ondanks het feit dat in 1956 slechts 1000 van de 6000 dorpen er een school op na hielden, stelde men zich tevreden met een sloom veertienjarig project om minstens één school in elk dorp te vestigen. Bij de geneeskundige dienst op het platteland heerste een dergelijke toestand. De Fransen hadden

voor redelijke medische diensten op het platteland gezorgd, maar deze waren het slachtoffer geworden van de eerste Indo-Chinese oorlog. Niettemin wist de Vietminh, hetgeen weer karakteristiek voor hen is, op dit terrein voor een geïmproviseerde maar doeltreffende vervanging te zorgen. En weer toonden de politiekmakers uit de VS weinig belangstelling voor de door de plattelanders geuite verlangens. Hoewel tbc en malaria voortdurend nog net geen epidemieën waren, hoewel een overzicht aangeeft dat wellicht 15 procent van de landelijke bevolking blind was als gevolg van trachoom, en hoewel andere tropische ziekten onbelemmerd om zich heen grepen, behelsden de plannen slechts het bescheiden doel van het installeren van eerste-hulp-posten in de dorpen binnen vijf jaar. Bovendien werden de zeer kritieke jaren 1957 en 1958 gekenmerkt door magere oogsten, dalende rijstprijzen en een algemene verhoging van de prijzen van industrieproducten, die door de boeren gebruikt werden. Op al deze problemen was er geen antwoord van Saigon en zijn Amerikaanse adviseurs.

Behalve dat de Verenigde Staten de belangen van de boeren negeerden, negeerden ze ook de uitwerking van de politiek van Saigon (en van ons) op het platteland. Een landhervormingsprogramma, dat met veel tam tam in 1956 tot wet verheven werd (en waar in feite niet voor begin 1958 aan begonnen werd) verlangde betaling voor land waarvan de boeren meenden dat het hun al toebehoorde. De Vietminh had namelijk zijn eigen landhervorming al voor 1954 voltooid. Er was natuurlijk felle en dikwijls gewapende tegenstand. De centralisatie van het dorpsbestuur, door het regime-Diem in 1956 op Amerikaanse aandrang uitgevoerd, had eveneens ernstige consequenties. Meer dan 10% van de rijstlanden van Zuid-Vietnam waren in het bezit van de dorpen zelf en waren volgens voorzichtige schatting de voornaamste (en dikwijls de enige) bron van bestaan voor tenminste één vijfde deel van de boerenbevolking.

Naar traditie hadden de dorpsraden de zeggenschap over deze landerijen en het was gebruikelijk deze tegen zeer lage prijzen te verpachten en de opbrengst was de voornaamste bron van inkomsten van de dorpskas. Zo werden ook kleine stukken grond verpacht om de dorps-'bonze' (Boeddhistische priester) en de priesters van andere godsdiensten en erediensten te ondersteunen. Daar alle manlijke dorpingen deelnamen aan de verkiezing van de dorpsraad was dit systeem een redelijk doeltreffend en duurzaam middel om de belangen van de allerarmste groeperingen van het Vietnamese platteland te beschermen. Toen in oktober 1956 het stelsel van gekozen raden werd vervangen door Diems benoemde dorpsraden, was deze bescherming verdwenen. Het Saigon-regime verordende onmiddellijk dat de nieuwe raden het land tegen de hoogst mogelijke prijzen moesten verpachten en schiep zo in één klap ernstige godsdienstige grieven, en wat nog belangrijker was, ontnam de bestaansmogelijkheden aan een aanzienlijk deel van de boerenbevolking. Tenslotte negeerde de VS-politiek het sterk levende en diepgewortelde verlangen naar hereniging van het 2000 jaar oude Vietnamese volk. Het Vietnamese nationalisme is een volkstraditie. Het heeft, zoals Martin Nicolaus van 'Viet-Report' aangetoond heeft, "meer helden dan de Katholieke Kerk heiligen heeft". De weigering van Diem om de verkiezingen van 1956 te laten houden, die (overeenkomstig de besluiten van Genève) het land herenigd zouden hebben, was een harde slag voor de boerenbevolking. Ook bij deze actie had Diem de krachtige en openlijke steun van de VS.

Kort gezegd streefden de Verenigde Staten ernaar de belangen niet alleen van de boerenbevolking maar van al die Vietnamezen, die niet pasten in de plannen die we voor de ontwikkeling hadden gemaakt, naast zich neer te leggen, of zelfs, zo nodig te dwarsbomen. Soms nam dit de vorm aan van het opdringen van onze eigen belangen aan de Vietnamezen als hun 'ware' belangen. En als ze dan in conflict kwamen met de Amerikaanse belangen werd hun optreden onwettig geoordeeld en werden er maatregelen genomen om hen klein te krijgen, gewoonlijk door geweld. Deze houding, nog steeds de gangbare, werd in het voorjaar (1966) door Henry Cabot Lodge bondig omschreven als volgt:

"De ambassadeur zei dat hij dan zou weten dat de oorlog gewonnen was... wanneer op een goede morgen de jonge man, die bij de Vietcong geweest was, wakker wordt en zegt: Ik ga vandaag niet meer terug omdat ik (a) bang ben dat ik dan gedood wordt en (b) omdat, als ik zo om me heen kijk en de rijst en de vis en de eenden, de kokosnoten, de ananassen en al die Amerikaanse hulp zie die er binnen komt, dan merk ik dat het leven hier er heel plezierig uitziet."

De aard van het conflict

Anti-communisme is maar een houding; streven naar economische ontwikkeling is een strategie, een programma, een praktische politiek. In deze zin was de voornaamste bron van het conflict tussen de massa van het Vietnamese boerenvolk en de politiek van de Verenigde

Staten het feit dat we ons gebonden hadden aan een snelle economische ontwikkeling. Voor Amerikanen is economische ontwikkeling een uitgewerkt plan voor het tot stand brengen van een maatschappij van een zeer bepaald soort - één waarin het hoogste goed steeds maar groeiende produktiviteit is door middel van een maximale uitbuiting van het bestaande arsenaal aan technische kennis. De rol van de Amerikanen en de invloed van de Amerikaanse meningen waren hier overheersend. De ware betekenis van economische ontwikkeling - met zijn nadruk op de produktie van consumptiegoederen en een klasse van consumenten - weerspiegelt een verlangen van de meeste Amerikanen om ontwikkelingslanden te helpen dezelfde koers te volgen als de Amerikaanse economische geschiedenis.

Terwijl echter de meeste Amerikanen aan economische ontwikkeling denken als aan iets 'natuurwetenschappelijks', buiten het rijk van de politiek, erkenden de VS-ambtenaren dat het in feite een politieke zaak is. Zij begrepen dat 'modernisering' veranderingen vereiste in de instellingen van Vietnam en daarom waren zij bereid het Agroville project te helpen opzetten en uitvoeren. Ze begrepen dat dit diepgaande maatschappelijke veranderingen zou vereisen, want als de maatschappij en de economie veranderden en sommige klassen en hun functies uit de tijd raakten, dan moesten nieuwe klassen met een nieuwe maatschappelijke rol opkomen. Ze erkenden dat opvattingen en geestelijke waarden wel moesten veranderen onder het geweld van de economische ontwikkeling, en ze hielden zich bezig met het leiding geven aan de wijzigingen in die opvattingen en die geestelijke waarden. Ze hadden zo'n intense belangstelling in het Vietnamese onderwijsstelsel, dat ze zelfs de schoolboekjes gingen herschrijven. In de eerste jaren zetten ze het Vietnamese verbindingennetwerk op en bemanden het, en later bleven ze advies geven.

Onze ambtenaren daarginds begrepen dat er met al die veranderingen maatschappelijke en politieke wanorde zou komen. Zoals een ambtenaar uit Washington me kort geleden vertelde: We begrepen dat we 'anti-sociaal gedrag' moesten uitzeven en wat volgens ons creatieve en bij het geheel passende gedragspatronen waren, moesten aanmoedigen. Zo moedigde het Importprogramma de consumptieve neigingen van de stedelijke bestuursdiensten aan, terwijl de politieadviseurs van de AMUG en later ook onze mannen van de Speciale Strijdkrachten opstandigheid van de boeren probeerden 'uit te zeven'.

Het conflict dat zich in Vietnam ontwikkelde, kwam niet voort uit een mislukking in het uitvoeren van een politiek. Niet de stompzinigheid van oudere Amerikaanse ambtenaren was de oorzaak. Deze populaire verklaring stelt dat onze beampten te zeer bij Diem en diens omgeving betrokken waren geraakt en zich daardoor van de gebeurtenissen op het platteland hadden laten isoleren. Dit is inderdaad gebeurd, maar onze mensen wisten drommels goed dat de boeren vijandig stonden tegenover het regime en zich ertegen verzetten. Dit wisten ze, en juist hiertegen hadden ze al vanaf 1954 hun plannen opgesteld. Hun onwetendheid betrof alleen de mate waarin de Amerikaanse politiek de opstand aanwakkerde en de vruchteloosheid van de nieuwe maatregelen die volgden.

Evenmin is het conflict terug te voeren op een te groot vertrouwen op militaire in plaats van op economische hulp, hoewel ook dit een populaire opvatting is. Tot 1959 had de militaire hulp van de VS weinig te maken met de boeren. Tot die tijd werd het leger, dat er het meeste van kreeg, binnen zijn garnizoenen gehouden omdat Diem het door de Fransen opgeleide kader wantrouwde. Veel belangrijker voor de opstand waren het Politie Project van de AMUG, het Landhervormings Project en de economische tegenstellingen tussen stad en platteland. Al deze factoren vloeiden uit het economische hulpprogramma voort. Ook is het conflict niet terug te voeren op te groot vertrouwen op een autoritair regime. Dat Diems regime autoritair was maakte het voor de VS wel gemakkelijker om de ontwikkelingsprojecten er door te drukken, maar het is makkelijk te geloven dat zelfs een zeer democratisch regime zich wegens de overdonderende Amerikaanse invloed ernstig beknot zou voelen in zijn vrijheid om zelf de ontwikkeling te bepalen.

De kern van het Vietnamese probleem was niet, zoals Senator Fulbright het wilde stellen, dat we probeerden de politieagent van de wereld te zijn. Nee, het was, dat we probeerden de maatschappelijke werker van de wereld te zijn. Pas als dat niet lukte, lieten we de andere kant van onze medaille zien en riepen de politie te hulp. Toch was de gevoerde politiek in een bredere zin een 'succes'. Ons ontwikkelingsprogramma slaagde erin veranderingen op gang te brengen in de Vietnamese maatschappij, in de Vietnamese instellingen, in de geestelijke waarden der Vietnamezen, zoals de bedoeling was. Zoals te verwachten was, schiep het maatschappelijke en politieke wanorde. Maar deze wanorde ontwikkelde zich zo snel en werd zo groot, dat hij bijna onze pogingen om 'uit te zeven' verpletterde.

MEDEDELINGEN

Nationaal Comité Vietnam. Het Comité Vietnam (vz. Piet Nak) heeft de afgelopen periode lokale comité's in het leven geroepen in Rotterdam, Alkmaar, Maastricht, terwijl lokale comité's in andere plaatsen in oprichting zijn.

Het Comité roept op plaatselijk, in scholen, bedrijven, kantoren, universiteiten, wijken e.d. plaatselijke comité's te vormen. Men stelle zich in verbinding met onderstaand adres voor nadere inlichtingen.

Het Comité verspreidt een motie met de eis "de bombardementen op Vietnam onvoorwaardelijk, onmiddellijk en definitief te staken". Deze motie dient ondertekend aan één van de Tweede Kamerleden (hun adressen staan op de achterkant van de motie afgedrukt) gestuurd te worden. Op 6 februari zal bij de behandeling van de begroting van Buitenlandse Zaken Vietnam opnieuw in de Tweede Kamer aan de orde komen. De motieformulieren zijn te verkrijgen bij: Nationaal Comité Vietnam, 1e Helmerstraat 112, Amsterdam.

Het Nationaal Comité Vietnam heeft bovendien een medicamentenactie ten behoeve van de door de bombardementen getroffen Vietnamezen gestart. Bijdragen kunnen worden gestuurd naar postgiro 15 20 600 te Amsterdam t.n.v. "voorzitter Nat.Com. Vietnam".

Vrijdagavond 2 februari a.s. zal in de Koopmansbeurs te Amsterdam een bijeenkomst ter voorbereiding van het Kamerdebat gehouden worden. Prof. Delfgaauw, de cineast Bert Haanstra, ds. Buskes, het PvdA-Tweede Kamerlid drs. Ed van Thijn zullen o.a. het woord voeren.

Zaterdag 20 januari om 3 uur start de maandelijkse demonstratie naar het Amerikaanse consulaat waar de 80 dagen durende consulaatdemonstratie zal worden besloten met het voorlezen van een boodschap aan het Vietnamese volk.

DRUKWERK

Frankering bij abonnement
Amsterdam

Afz.: Vietnam Bulletin
p/a ASVA
Weesperstraat 51
Amsterdam

H.G.J. Zonnenberg
Harpstraat 25
UTRECHT

25-6

HOLLAND